

Oostdorperweg 199 en 199a

Naam	Bellesteyn
Oorspronkelijke functie	Agrarisch
Type	Bollenschuur
Aantal onderdelen op adres met cultuurhistorische waarde	3
Benoeming onderdelen met cultuurhistorische waarde	Boerderij (rijksmonument); bollenschuur; kazemat
Datering ontwerp/bouwjaar hoofdgebouw	1806 / begin 20 ^{ste} eeuw / Tweede Wereldoorlog
Architect	Onbekend
Bijzonderheden/ opmerkingen	<p>Boerderij is beschermd als rijksmonument en is hier voorts niet beschreven.</p> <p>Kazemat (bunker) valt als onderdeel van Stelling K (o.m. opstellingen luchtafweergeschut, munitiebergplaatsen, badhuis, privaat, tobruks) onder project Atlantikwall en is voorts hier niet verder beschreven.</p> <p>De geschreven schiedenis van de boerderij Bellesteyn gaat terug tot in de 14de eeuw, maar bewoning in dit gebied gaat terug tot ca. 4000 jaar geleden. In de 17de eeuw ontwikkelde Bellesteyn zich tot buitenplaats; in de 18de eeuw werd het weer een boerderij. Het huidige pand stamt uit 1806. In het midden van de 19de eeuw werd Bellesteyn een pachtboerderij van Otto Baron van Wassenaar van Catwijk. Vanaf begin 20ste eeuw legde de boerderij zich naast veeteelt ook toe op de bollenteelt en werd de bollenschuur gebouwd.</p> <p><i>Over de bollencultuur in Wassenaar</i></p> <p>De bollencultuur, die vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw op de zandgronden langs de kust van Noord- en Zuid-Holland opkwam, was ook in Wassenaar een bedrijfstak van betekenis. Een concentratie van deze bedrijfstak was er vooral aan de noordzijde van het dorp in de omgeving van Oostdorp, de Katwijkse- en de Rijksstraatweg, maar ook de Spinbaan. Het ging hier om een bedrijfstak met veel kleine zelfstandigen, veelal familiebedrijven. Vanaf de Eerste Wereldoorlog tot na de Tweede Wereldoorlog kende Wassenaar een bloeiende bollencultuur met circa 200 telers. Na de oorlog waren dat er nog slechts vijftig en nam dit aantal gestaag af. Door de schaalvergroting en oprukkende woningbouw is het kleinschalige bollenlandschap, inclusief de bijbehorende hagen, inmiddels herverkaveld, bebouwd, dan wel herontwikkeld tot natuur. Een bescheiden aantal van de bijbehorende, kenmerkende bedrijfsgebouwen vormt de enige fysieke herinnering aan het letterlijk 'bloeiende' verleden van Wassenaar. De meeste, zowel in hout als in steen opgetrokken bollenschuren, vaak met bijbehorende woning, zijn inmiddels gesloopt. Een aantal behouden bollenschuren zijn herbestemd tot woonhuis, waarbij hun herkenbaarheid in hoge mate is afgenomen, zoals de voormalige schuur</p>

Hoofdkenmerken en waardering van waardevolle cultuurhistorische gebouwen en objecten in de gemeente Wassenaar

	<p>op de hoek Santhorstlaan-Middelweg en de bollenschuur van Bellesteyn aan de Oostdorperweg. De nog resterende woonhuizen met bollenschuren bevinden zich vooral langs de Oostdorperweg en omgeving en laten zien dat deze bedrijfstak zich vooral in dit noordelijk deel van de gemeente het langst heeft gehandhaafd. De gronden ten noordwesten van de Katwijkseweg behoorden voordat ze als bollengrond in gebruik werden genomen tot de buitenplaats Rijksdorp. Het huis van deze in oorsprong zeventiende-eeuwse buitenplaats werd in 1919 gesloopt, waarna een deel van de gronden werden bestemd voor de aanleg van een villawijk en een ander deel in gebruik genomen werd als tuinbouwgrond. Behalve een aantal bomenlanen en vijverpartijen herinnert nog weinig aan Rijksdorp. Van de bollencultuur resteert aan de Katwijkseweg nog slechts een aantal woonhuizen van bollenkwekers, waaronder Katwijkseweg 20, het bedrijf Lentevreugd van Overdevest op Katwijkseweg 19a en de stellingenschuur schuin achter (ten noorden van) Katwijkseweg 34. Het bedrijf op Katwijkseweg 20 werd in 1985 beëindigd. De bollenschuur behorend bij Katwijkseweg 20 lag in het land, op Katwijkseweg 18, een bollenschuur van drie bouwlagen uit 1913. Deze schuur is afgebrand en onlangs is de bijbehorende loods afgebroken in verband met de natuurontwikkeling. Langs Hoge Klei resteren nog enkele bedrijven, zoals J.A. Schrama & Zoon aan de Verlengde Hoge Klei. Aan de Oostdorperweg, waar vooral kleinschalige bollenbedrijven gevestigd waren, staat nog een viertal woonhuizen met bollenschuren erachter namelijk op huisnummers 46-46a; 62; 159; 169-171. Behalve dat ze gering zijn in omvang, zijn al deze schuren in hun hoofdvorm aangetast door veelal meerdere verbouwingen – de schuur achter huisnummer 169-171 is in dat opzicht nog het meest gaaf bewaard gebleven.</p>
<p>Waardering cultuurhistorische waarde</p>	<p>Hoog</p>

Stedenbouwkundige en landschappelijke karakteristieken

<p>Ligging in beschermd dorpsgezicht</p>	<p>Nee</p>
<p>Karakteristieke ligging – landschappelijk</p>	<p>Gelegen in het van rijkswege aangewezen Belvederegebied Duin Horst en Weide en het gelijknamige provinciale landschap in de Ruigelaansche en Zonneveldsche polder; op ruim 110 meter vanaf de openbare weg; onderdeel van het boerderijenlint aan de westelijke zijde van de Oostdorperweg tussen Kokshornlaan en Hogeboomseweg; binnen dit zeer hoog gewaardeerde boerderijenlint, bevinden zich vele van rijkswege beschermde boerderijen</p>
<p>Karakteristieke ligging – complexonderdelen ten opzichte van elkaar</p>	<p>Gelegen ten oosten van de boerderij</p>
<p>Karakteristieke ligging – tuin en erf</p>	<p>Aan toegangsweg, omringd door erf en overige bebouwing</p>

Hoofdkenmerken en waardering van waardevolle cultuurhistorische gebouwen en objecten in de gemeente Wassenaar

Ontsluiting	Gelegen aan insteekweg vanaf Oostdorperweg
Rooilijn	Nvt
Visuele zichtbaarheid vanaf openbare weg	Goed

Architectonische kenmerken

Type	Bollenshuur
Oriëntatie (voorgevel gericht op)	Langsgevel nagenoeg evenwijdig aan Oostdorperweg
Nokrichting	(nagenoeg) Evenwijdig aan Oostdorperweg
Hoofdvorm	Staaformig
Aantal bouwlagen	2
Kapvorm	Zadeldak
Materialen dakbedekking	Gesmoorde pannen
Materialen gevels	Baksteen (geschilderd)
Stijl	Traditioneel-ambachtelijk
Kenmerken exterieur (zichtbaar vanaf openbare weg)	Gevelopeningen op regelmatige afstand van elkaar; staaankers; houten windveren en makelaar; rondvensters in top

Waardering

Het pand/object/element is vanwege de cultuurhistorische -, architectuurhistorische - en ensemblewaarde van algemeen belang voor de gemeente Wassenaar vanwege de onderstaande aspecten

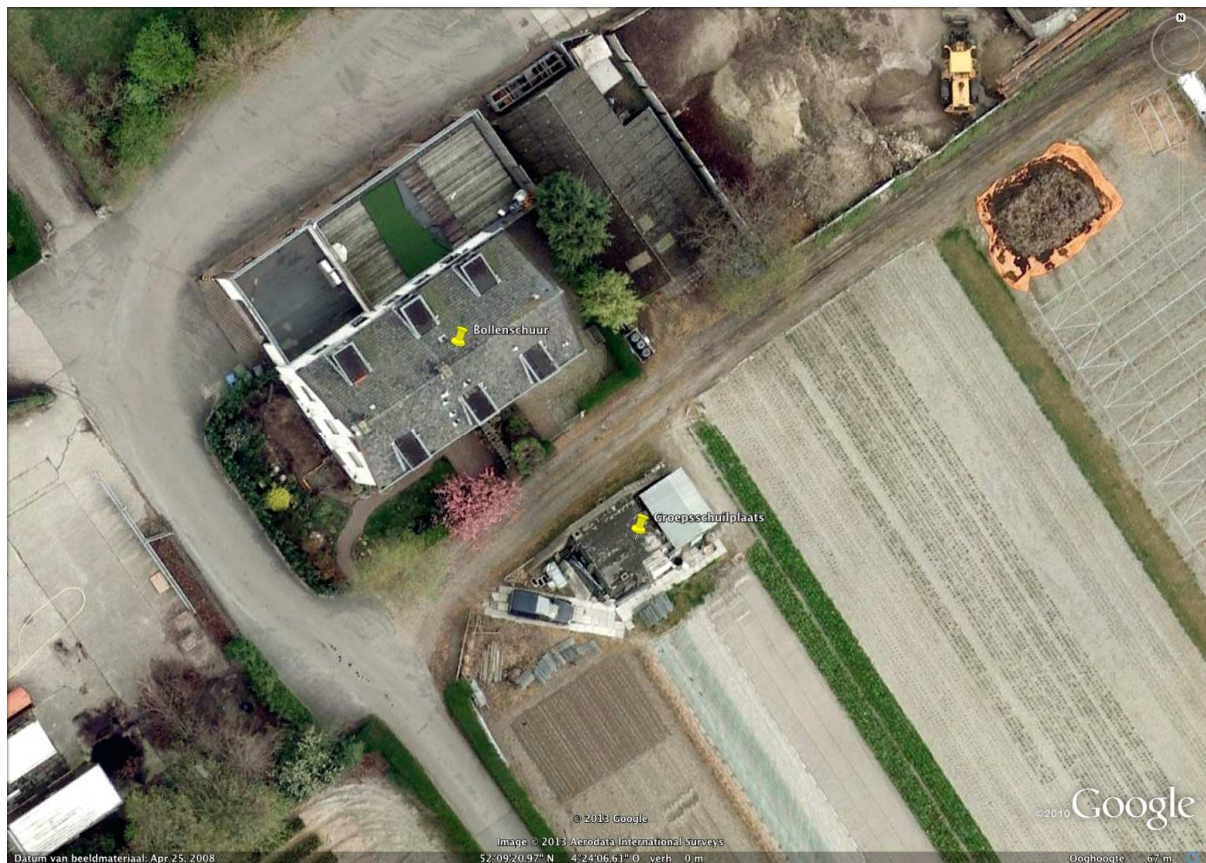
Landschappelijk: ensemblewaarde in landschappelijke hoofdstructuur	Als structuurondersteunend onderdeel van de historische bebouwingsstructuur; vanwege de beeldondersteunende waarde; vanwege de ligging in het van rijksweg aangewezen Belvederegebied Duin Horst en Weide en het gelijknamige provinciale landschap; als onderdeel van het historische en cultuurhistorisch en landschappelijk gezien zeer waardevolle boerderijenlint; vanwege de ligging op de grens van de hoger gelegen strandwal en lager gelegen strandvlakten en daarmee deze overgang markerend
Object: ensemblewaarde	Vanwege de historische en ruimtelijk-functionele relatie tussen de boerderij en de bollenshuur; vanwege de historisch-ruimtelijke relatie overige, eveneens nabijgelegen en deels van rijksweg beschermde boerderijen in het boerderijenlint
Architectuurhistorische waarde	Als voorbeeld van een bollenshuur uit het begin van de 20 ^{ste} eeuw; vanwege de typologie als herkenbaar voorbeeld van een karakteristieke tweelaagse bollenshuur
Cultuurhistorische waarde	Als herinnering aan, als uitdrukking van en als onderdeel van de ontwikkelingsgeschiedenis van de Oostdorperweg en de agrarische geschiedenis in het bijzonder; als voorbeeld van een bedrijfsgebouw behorend tot de bollencultuur; als onderdeel van de geschiedenis van de rijksmonumentale boerderij Bellesteyn
Gaafheid (verwachting)	Vanwege de redelijk gaaf bewaarde hoofdvorm
Afreesbaarheid/herkenbaarheid	Vanwege de redelijke herkenbaarheid van de voormalige functie en de typologie
Zeldzaamheid	Als enig overblijfsel van de bollencultuur langs dit deel van de Oostdorperweg; als zeldzaam voorbeeld van dit type in Wassenaar vanwege de

Hoofdkenmerken en waardering van waardevolle cultuurhistorische gebouwen en objecten in de gemeente Wassenaar

	veelvuldige sloop van dit type in de afgelopen jaren waardoor de zeldzaamheidswaarde toegenomen is
--	--

Hoofdkenmerken en waardering van waardevolle cultuurhistorische gebouwen en objecten in de gemeente Wassenaar

1974, GAW4333, de bollenschuur is het witte gebouw rechts bovenaan de foto.

Hoofdkenmerken en waardering van waardevolle cultuurhistorische gebouwen en objecten in de gemeente Wassenaar

1974, GAW 1479

